

Nolidae

Teksti: Harri Jalava (Perhoswiki 2015-04-29)

Kuvat: Kuvapankki (<http://insects.fi/insectimages/browser>)

Havainnot: Hyönteistietokanta (<http://insects.fi/hyonteistietokanta/index.html>)

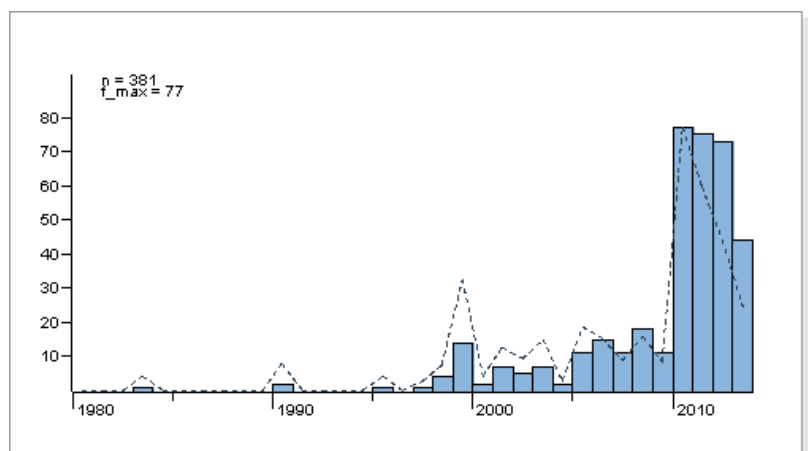
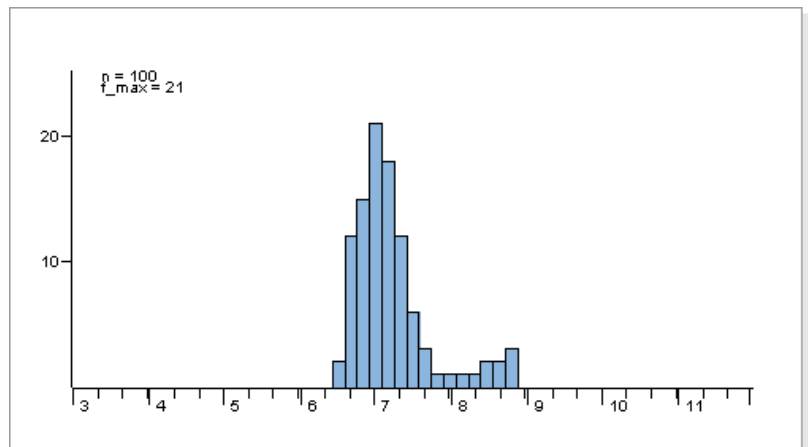
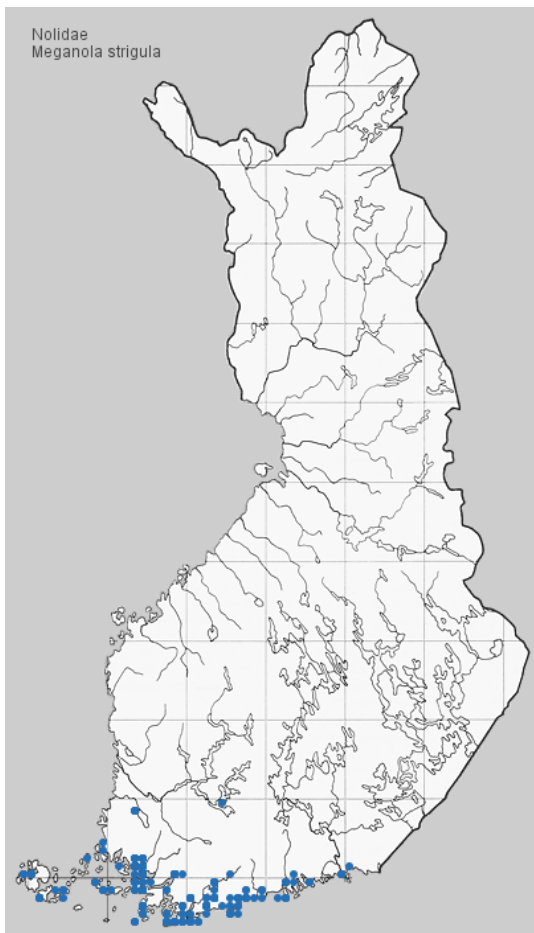
Ohjelmisto: iText (<http://itextpdf.com/>)

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

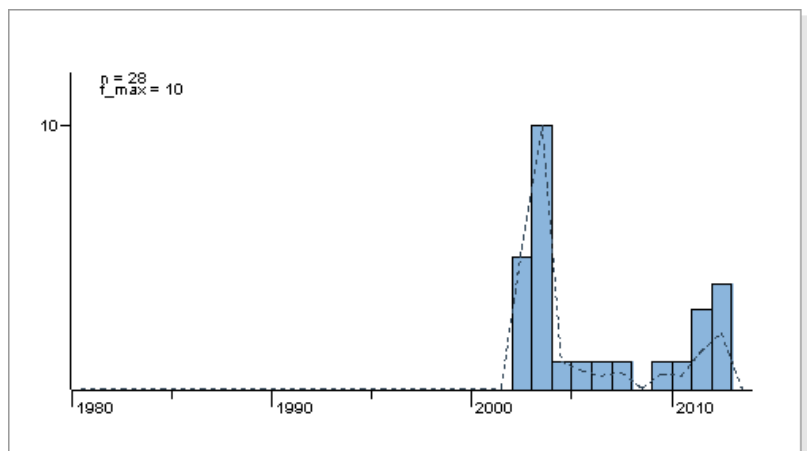
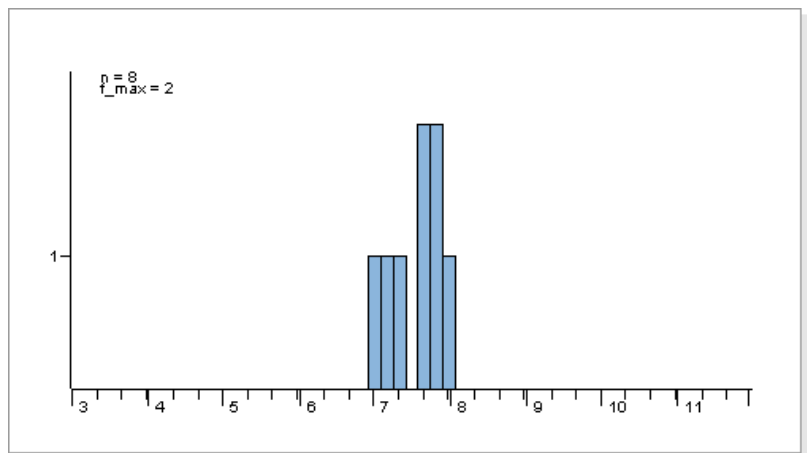
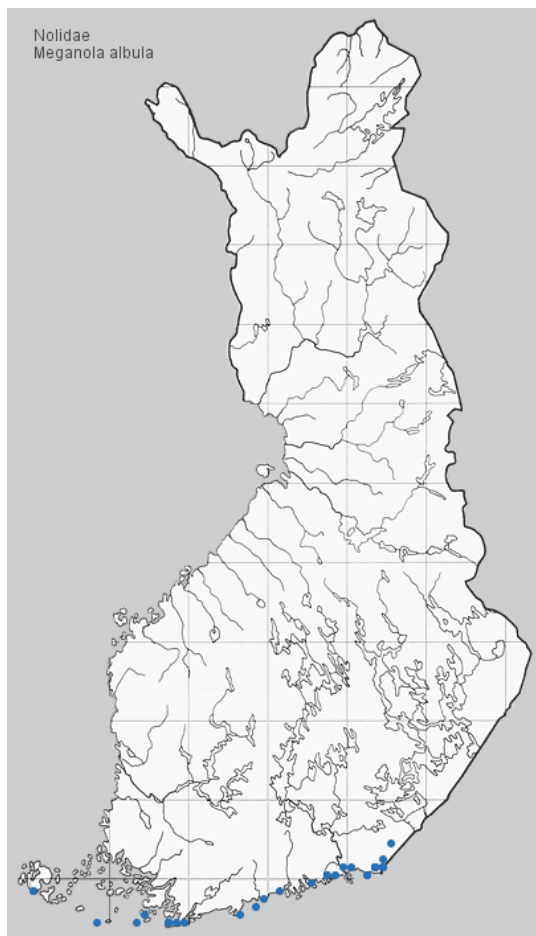
Tuntomerkit. Siipiväli 18-22 mm. Koiraan tuntosarvet kaksoiskampahampaiset. Etusiivet okranvalkeat, varsinkin etureunasta ja ulkosarakkeesta usein ruskehtavakehnaiset. Poikkiviirut mustat, sisempi aaltoileva, ulompi sahapainainen, taipuvat vahvasti sisäänpäin lähellä etureunaa. Keskellä etureunaa mustahko täplä. Keskivarjo epäselvä, harmaa, aaltoileva. Aaltoviiru valkea, sen sisäreunassa suonien kohdalla mustia täpliä. Takasiivet tummahkon ruskehtavanharmaat, keskitäplä tumma.

Elintavat. Tammimetsissä. Lentää iltohämärissä ja yöllä; tulee valolle, jonkin verran myös syötillle.

Toukka okrankeltainen; selkäjuova leveä, kellertävä, tummareunainen; sivuselkäjuova tumma, katkonainen; nystyrät punertavat; karvat pitkät, keltaiset; VII jaokkeen selkäpuolella mustahkonharmaa poikkitäplä. Pää ruskea, siinä keltainen, kolmikulmainen täplä. Elää elo-kesäkuussa tammella (*Quercus robur*); skeletoi lehtiä; talvehtii keskenkasvuisena. Koteloituu kotelokoppaan ravintokasvin oksalle.

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 20-22 mm. Koiraan tuntosarvet kampahampaiset. Etusiivet valkeat, osittain ruskeansävyiset. Keskitäplä selvä. Etureuna usein ruskeatäpläinen. Poikkiviirut epäselvät; sisempi ruskea, mutkittilevä; ulompi aaltoileva, ruskeakehnäinen poikkivyö. Keskivarjo ruskea, kaareva. Aaltoviiru koostuu kolmesta kaaresta, valkea, tavallisesti molemmilta puolilta ruskeavarjoinen. Ulkoreunassa rivi lyhyitä, mustahkoja pitkittäisjuovia. Takasiivet harmaat, tyvestä ja eutureunasta valkeahkot.

Elintavat. Hiekkamailla, rannoilla, metsänreunoilla; harhailija. Lentää iltahämärissä ja yöllä; tulee valolle.

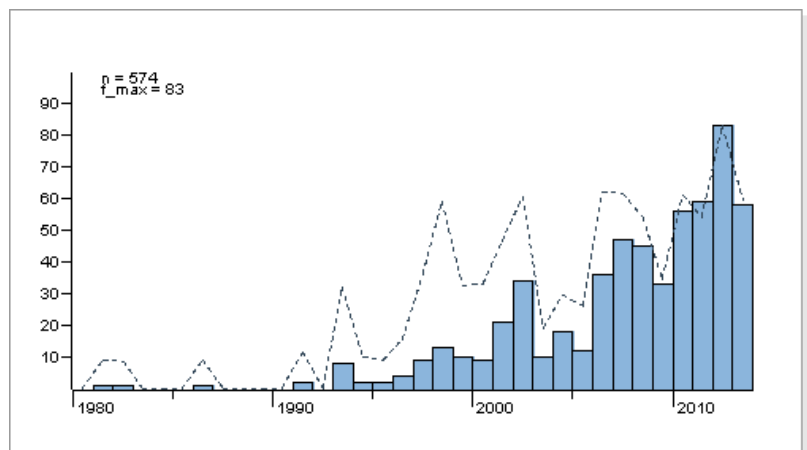
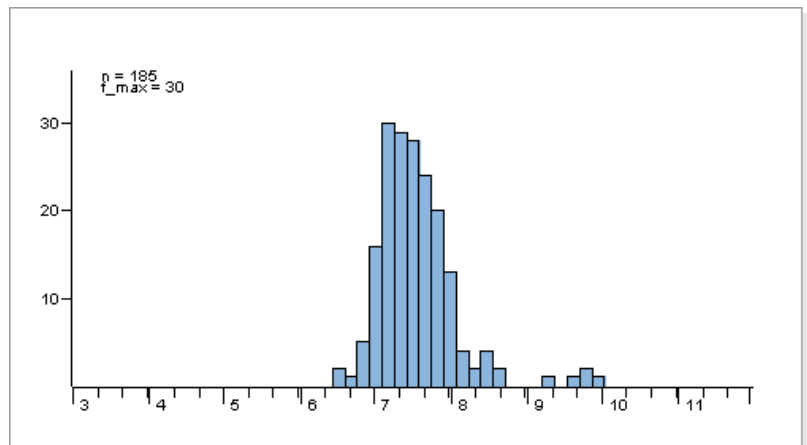
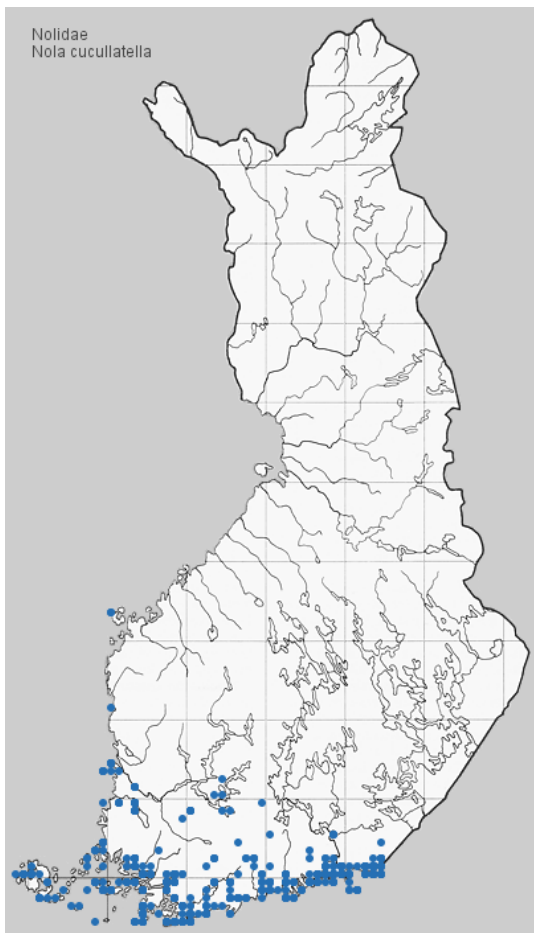
Toukka lyhyt, paksu, vaaleanoranssi tai kellanvihreä; selkäjuova kaksinkertainen, harmaa; sivuselkäjuova mustahko, katkeileva; karvat valkeahkot, jotkut pitempiä, tummanruskeita. Elää sinivatukalla (*Rubus caesius*), vadelmalla (*R. idaeus*), mustikalla (*Vaccinium myrtillus*), mansikoilla (*Fragaria*) ja mintuilla (*Mentha*); talvehtii pienenä. Koteloituu harvaan kotelokoppaan kuivuneiden ravintokasvien varsiin.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: H.Tanner

Tuntomerkit. Siipiväli 17-21 mm. Koiraan tuntosarvet kampahampaiset. Huulirihmat pitkät. Etusiivet vaalean punertavanharmaat; tyvisarake tummanruskea, kaarevan, mustan sisemmän poikkiviirun rajaama. Keskisarake valkeanharmaakehänäinen. Ulompi poikkiviiru kapea, kaartuva, saahampainen, mustahko. Aaltoviiru vaalea, epäselvä, sisäpuolelta leveästi ruskeavarjainen. Takasiivet vaalean ruskeanharmaat.

Elintavat. Pensaikkoisilla kallioilla, metsäaukioilla, metsänreunoilla, lehdesniityillä, hakamailla. Piilottelee päivisin kaarnanraossa tai oksistossa. Lentää iltahämärissä ja yöllä; koiraat tulevat kohtalaisesti valolle, naaraat harvemmin.

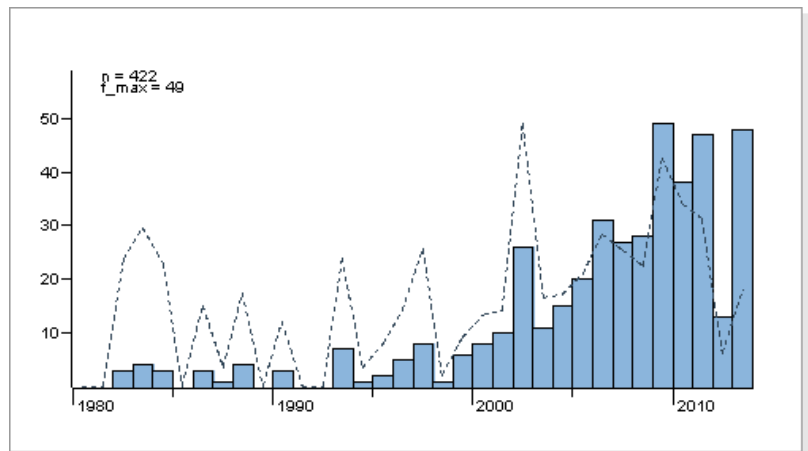
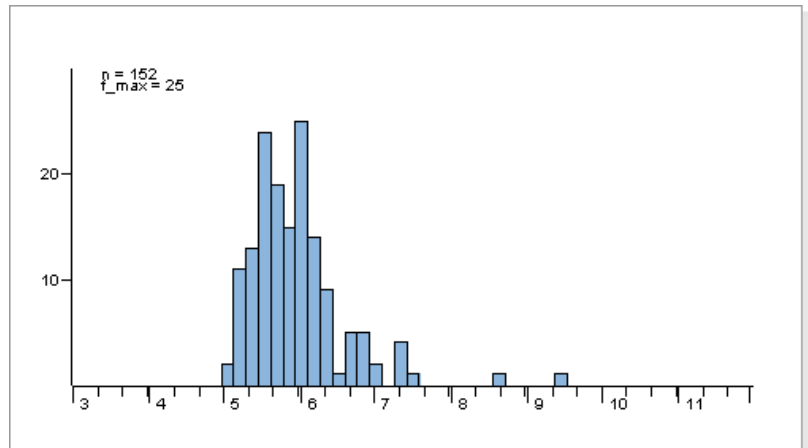
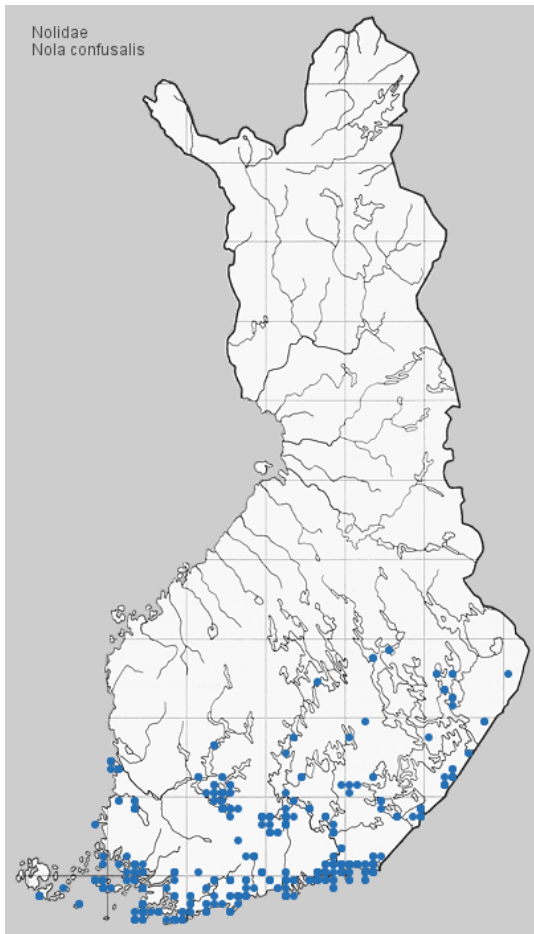
Toukka ruskean- tai kellanharmaa, karvat kellanharmaat; selkäjuova valkea, tummareunainen, sen sivuilla useita tummanharmaita laikkuja. Pää musta. Elää tuomella (*Prunus padus*), omenapuilla (*Malus*) ja pihlajalla (*Sorbus*), joskus myös muilla puu- ja pensasmaisilla ruusukasveilla (*Rosaceae*); silmuilla ja kukilla elo-toukokuussa; talvehtii pienenä kaarnanraossa tai käärityn lehden sisällä. Koteloituu kaarnanrakkoon, oksalle tai lehdelle venemäiseen kotelokoppaan.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 18-21 mm. Koiraan tuntosarvet ripsiset. Etusiivet valkeanharmat; poikkiviirut tummat, taipuneet, heikosti sahanhampaiset; ulommassa terävä hammas sisäänpäin lähellä takareunaa. Aaltoviiru selvä. Takasiivet vaaleanharmat, tyvestä vaaleammat, keskitäplä pieni.

Elintavat. Lehtimetsissä, metsänreunoilla, hakamailla. Lepää päivisin puiden rungoilla. Lento alkaa illansuussa ja jatkuu yli puolen yön. Koiraat tulevat kohtalaisesti valolle, naaraat harvemmin.

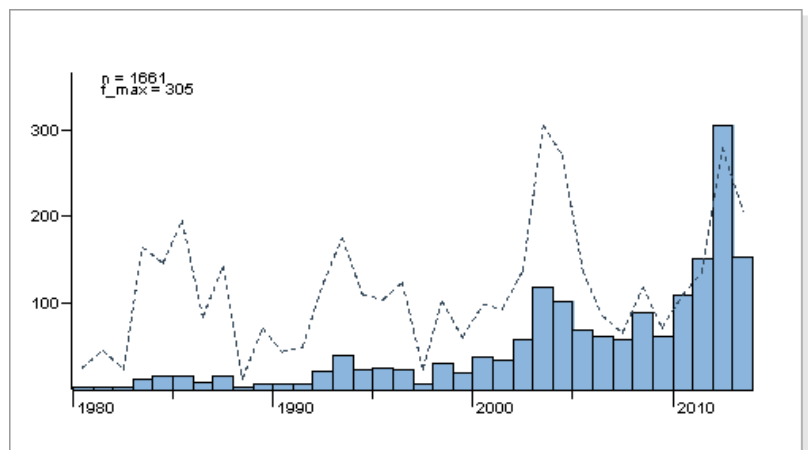
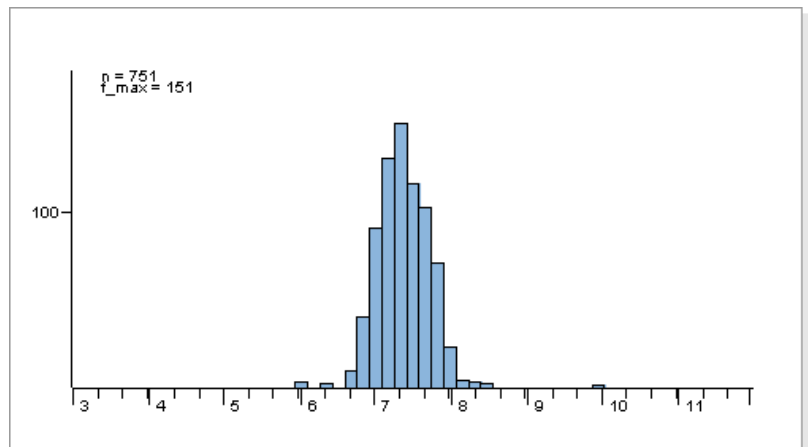
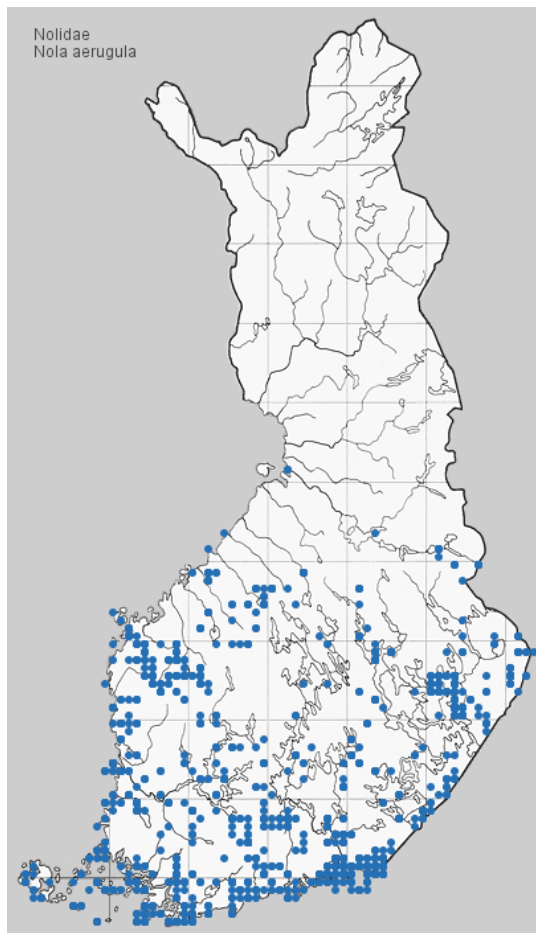
Toukka vihreä tai ruskehtava, nystyrät kellertävät; selkäjuova kellertävä, VII jaokkeen kohdalta katkennut. Pää ruskea. Elää tammella (*Quercus*), lepillä (*Alnus*) ym. lehtipuilla heinä-lokakuussa. Koteloituu kovaan, veneenmuotoiseen, kasvinosilla päälyllystettyyn kotelokoppaan. Kotelokoppea talvehtii.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 15-21 mm. Koiraan tuntosarvet lyhyt- ja tiheäripsiset. Etusiivet valkeat; poikkiviirut kellanruskeat; sisempi taittuu sisemmän suomutupsun kohdalla tyveenpään kohti etureunaa, jossa on leveimmillään; ulompi heikosti sahanhampainen, taittuu etureunan lähellä jyrkästi tyveenpään. Ulkosarakkeen sisäosa valkea; aaltoviiru valkea, usein sisäpuolelta ruskeavarjainen. Takasiivet vaaleanharmaat.

Elintavat. Soilla ja niiden reunoilla, kosteilla niityillä, koivikoissa. Lepää päivisin mäntyjen rungoilla ja varvuilla. Lento alkaa heti auringon laskettua ja jatkuu yli keskiyön. Koiraat lentävät etsimässä naaraita matalalla kasvillisuuden yllä, ja naaraan ympärille voi kertyä useiden koiraiden muodostama parvi. Koiraat tulevat melko hyvin valolle, naaraat harvemmin.

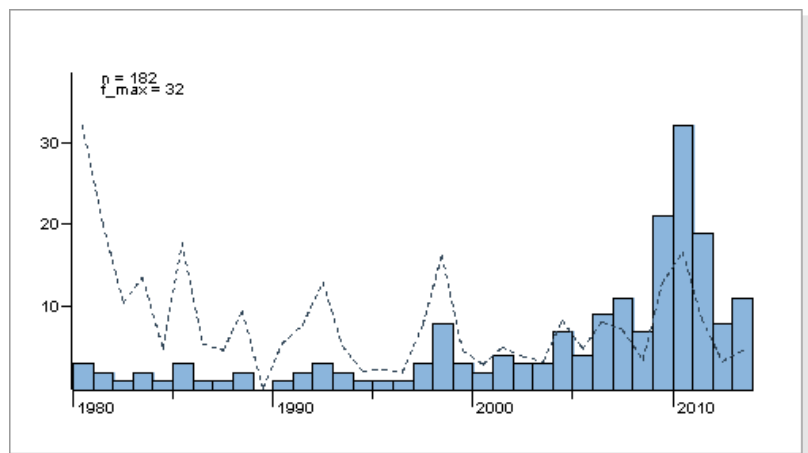
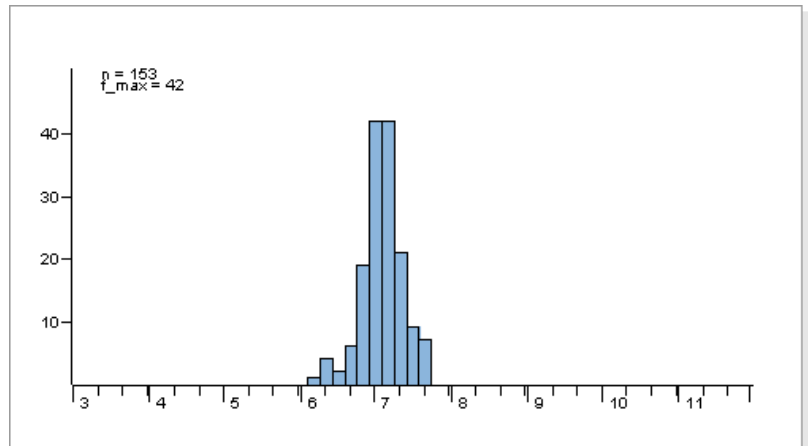
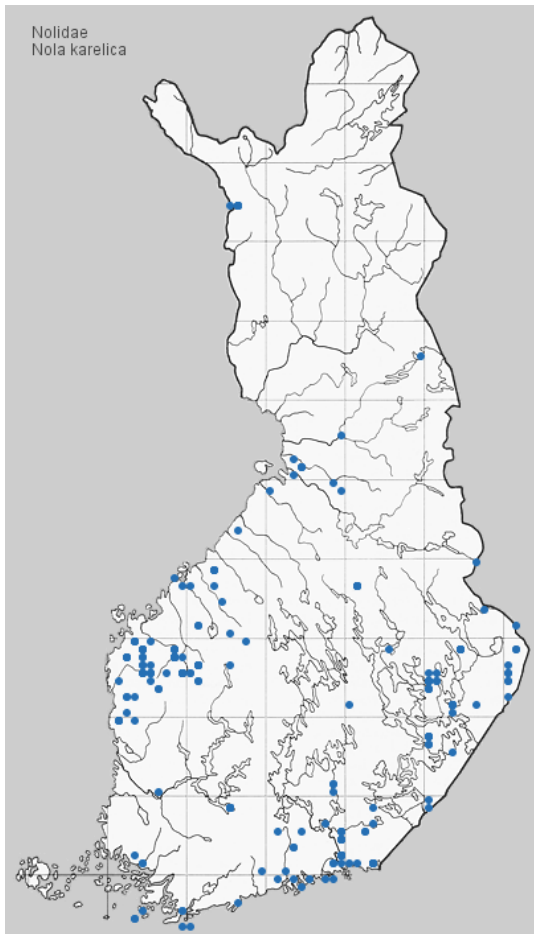
Toukka ruskea tai samean vaaleanpunainen; keskijuova keltainen, mustien V:n muotoisten kuvioiden katkoma; sivuselkäjuovat mustat. Nystyrät mustakarvaiset. Pää mustanruskea. Elää hieskoivulla (*Betula pubescens*) ja muuraimella (*Rubus chamaemorus*); syys-kesäkuussa; syksyllä lehtien alapinnoilla, kasvaa hyvin hitaasti ennen siirtymistään talvilevolle. Koteloituu kesäkuussa karikkeeseen, kovaan, veneenmuotoiseen kotelokoppaan.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 16-22 mm. Koiraan tuntosarvet eivät selvästi kampahampaiset. Etusiivet valkeat, kuviot kellanruskeat. Sisempi poikkiviiru epäselvä; ulompi heikosti saharhampainen, kaartuu tasaisesti tai taittuu etureunan lähellä loivasti tyveenpäin (vrt. *N. aerugula*). Siipiripset valkotäpläiset. Takasiivet tummanharmaat (vrt. *N. aerugula*).

Elintavat. Soilla. Koiraat lentävät etsimässä kumppania illan hämärtyessä, mutta luultavasti naaraat liikkuvat enemmän vasta parittelun jälkeen piilotellen siihen saakka lehtien alapinnoilla. Tulee yöllä silloin tällöin valolle.

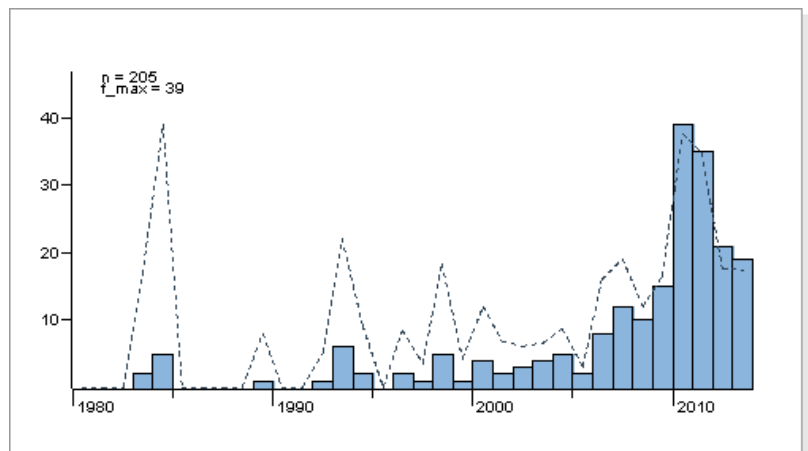
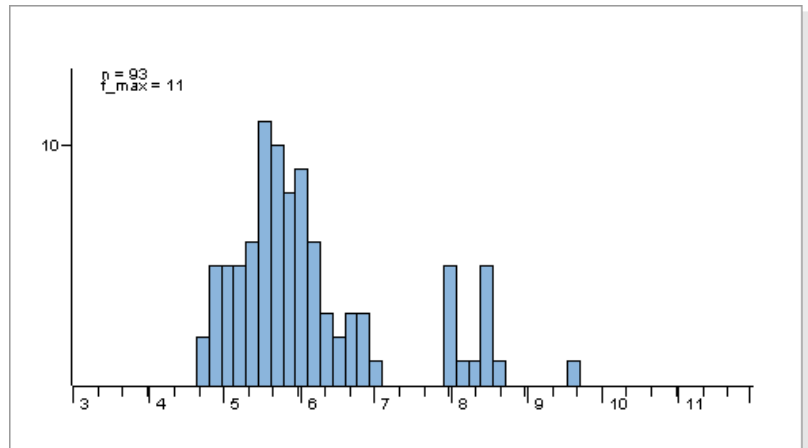
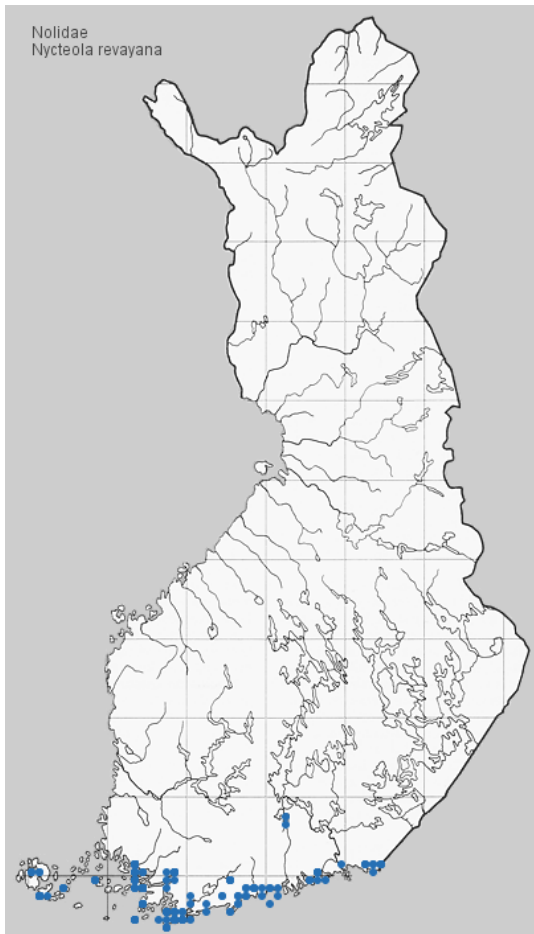
Toukka elää muuraimella (*Rubus chamaemorus*), suokukalla (*Andromeda polifolia*) ja juolukalla (*Vaccinium uliginosum*). Talvehtii kaksi kertaa; ensimmäisen kerran noin 2 mm pituisena seittipussissa ravintokasvin lehden alapinnalla; toisen kerran lähes täysikasvuinen. Toukka on täysikasvuinen kolmannen elinvuotensa kesäkuun alussa, jolloin se koteloituu venemäiseen, harmaaseen kotelokoppaan heinäkorrelle tai oksalle.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: J. Tylinen

Tuntomerkit. Siipiväli 20-25 mm. Vaihteleva. Etusiivet tummat, tavallisesti lyijynharmaat; keskisarake heikosti viininpunertava. Poikkiviirut kaksinkertaiset, tummat; sisempi koko pituudeltaan heikosti mutkitteleva; ulompi näkyy pitkin matkaa. Keskitäplä pieni, pyöreä, ruskea tai musta. Aaltoviiru usein mustahkojen täplien varjostama. Joskus etusiivet yksiväriset; takareunan lähellä musta pitkittäisjuomu. Takasiivet vaaleanharmaat, ulkoreuna tummempi.

Elintavat. Tammimetsissä. Lentää iltahämärissä; tulee valolle ja syötille.

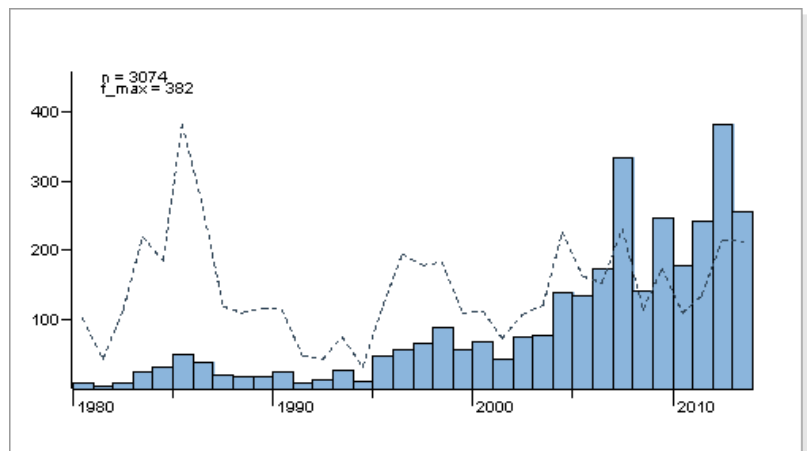
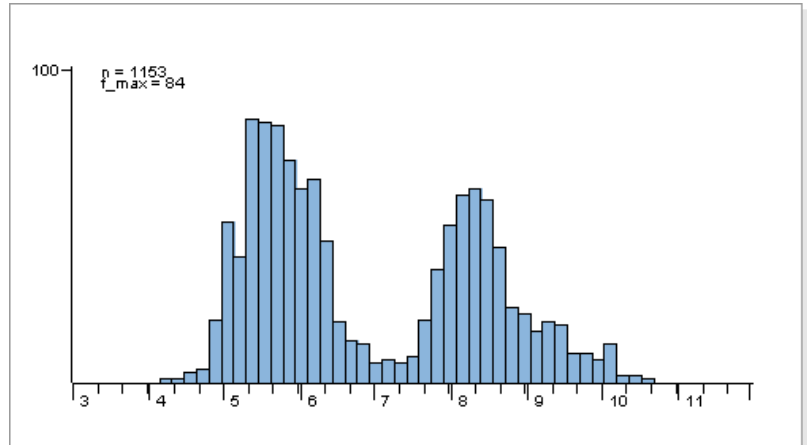
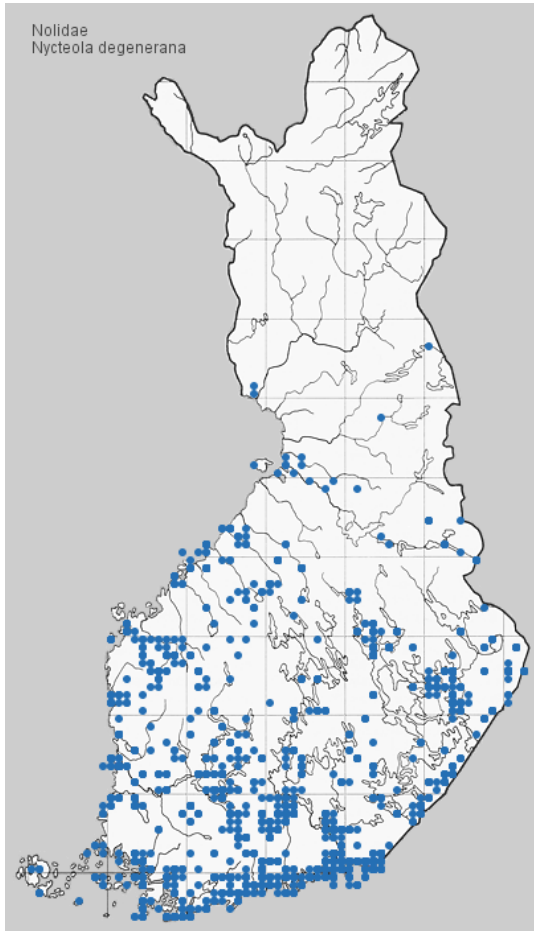
Toukka hoikka, vihreä; karvat pitkät, vaaleat. Jaokkeiden välit kellertävät. Kylkijuova epäselvä, kellertävä. Pää vaaleanruskea. Elää tammella (*Quercus robur*); touko-kesäkuussa yhteenkudottujen lehtien välissä, usein vesoilla. Koteloituu veneenmuotoiseen, harmaanvalkeaan kotelokoppaan lehden alapinnalle. Aikuinen talvehtii.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 22-28 mm. Etusiivet vaihtelevasti kirjavat, vaaleahkon harmaasta harmaanmustaan, karkeakehnäiset. Sisä- ja ulkosarake 1) yksivärisen harmaat, 2) valkokehnäisen kirjavat tai 3) lähes yksivärisen valkeahkot, jolloin keskisarake mustahko; keskisarakekeessa vaihtelevasti punertavaa. Sisemmässä poikkiviirussa keskitäplän kohdalla syvä kaari ulospäin. Keskitäplä ruskeanpunainen. Takasiivet harmaanvalkeahkot, ulkoreuna tummempi.

Elintavat. Kosteilla ja kuivahkoilla pensaikkoisilla rannoilla, lehti- ja sekametsien reunoilla, puistoissa, niityillä. Tulee valolle ja syötille.

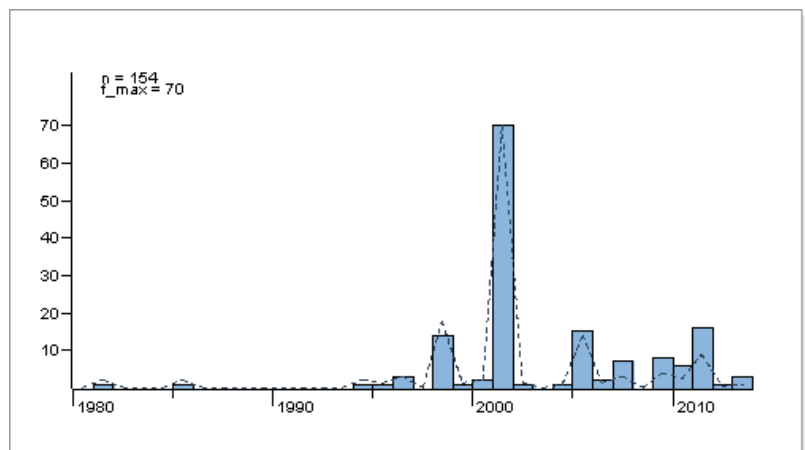
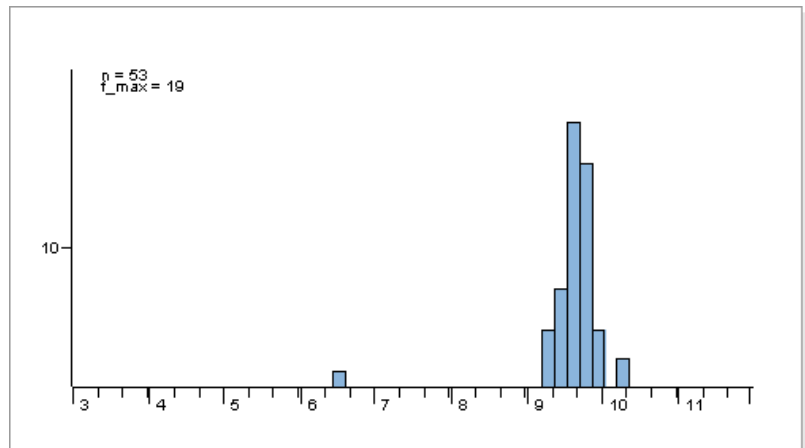
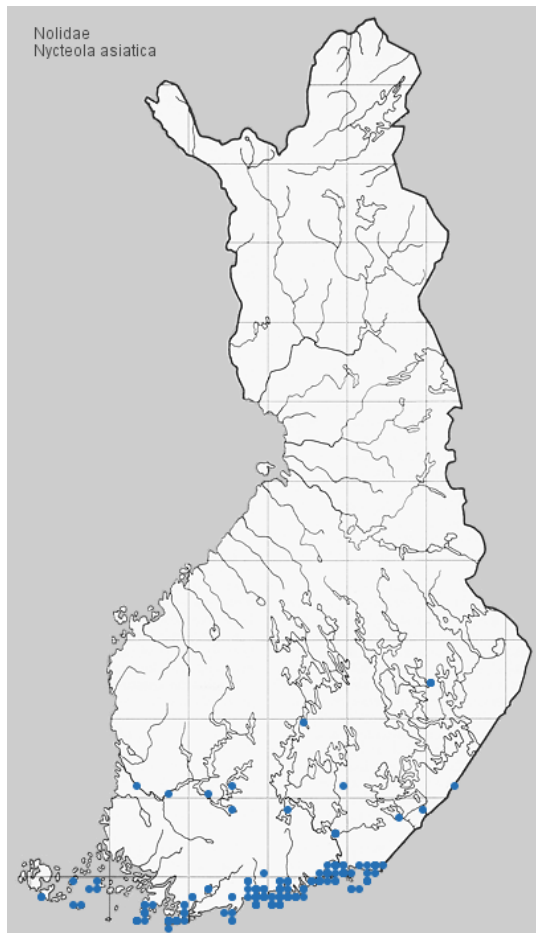
Toukka vihreä, selkäjuova tummempi; pää kellanruskea. Elää pajujen, erityisesti raidan (*Salix caprea*) vesojen lehdillä harvan seittikudoksen sisällä. Koteloituu vaaleankeltaiseen kotelokoppaan lehden alapinnalle tai oksalle. Aikuinen talvehtii.

Kuva: Jyrki Lehto

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 22-25 mm. Muistuttaa muita *Nycteola*-lajeja, mutta etusiipien kärki pyöreämpi; pohjaväri vaaleampi, violetinvivahteisen teräksenharmaa. Sisempi poikkiviiru koko pituudeltaan heikosti mutkitteleva, ei taivu takareunassa ulospäin; ulompi poikkiviiru häipyvä; aaltoviirussa heikkoa varjostusta. Takasiivet huomattavan vaaleat.

Elintavat. Tuoreehkoissa poppelia ja/tai pajuja kasvavissa maastoissa; vaeltaja. Tulee valolle.

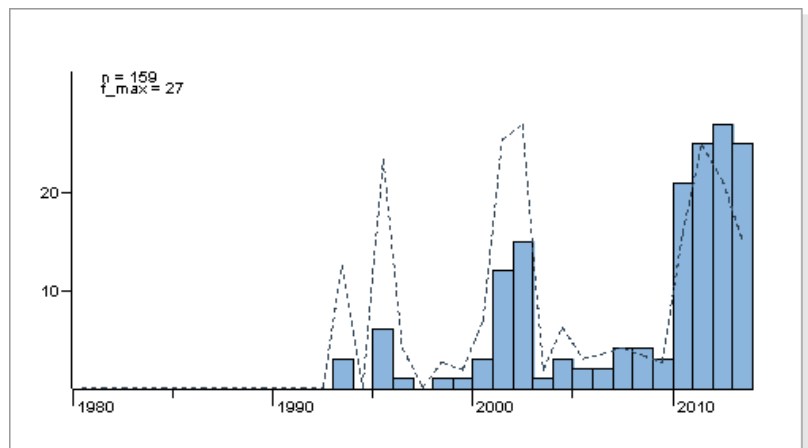
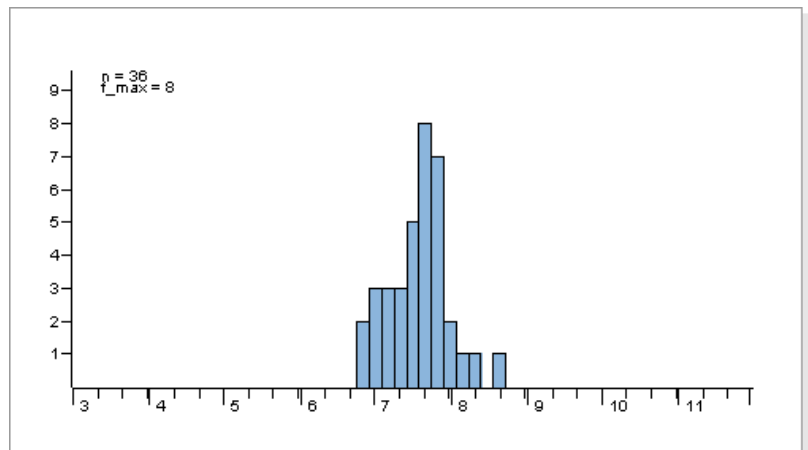
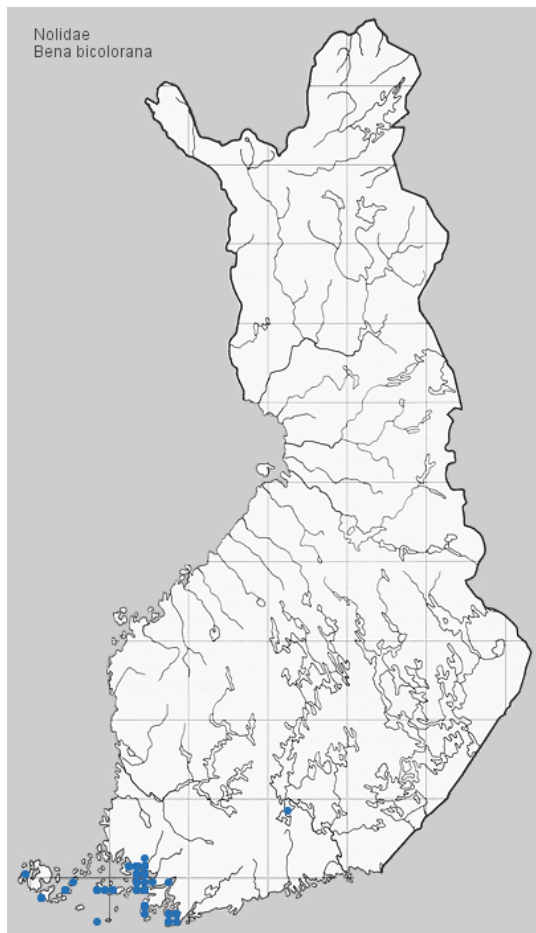
Toukka vihreä, jaokkeiden välit vaaleat. Elää pajuilla (*Salix*) ja poppeleilla (*Populus*). Aikuinen talvehtii.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: M. Virtala

Tuntomerkit. Siipiväli 45-47 mm. Isohko, melko hento, leveäsiipinen. Etusiivet tasaisen ruohonvihreät, poikkiviirut viistot, ohutpiirtoiset ja terävät; aaltoviiru ei näy. Siipiripset valkeat. Takasiivet valkeat.

Elintavat. Tammimetsissä, puistoissa. Tulee valolle ja syötille.

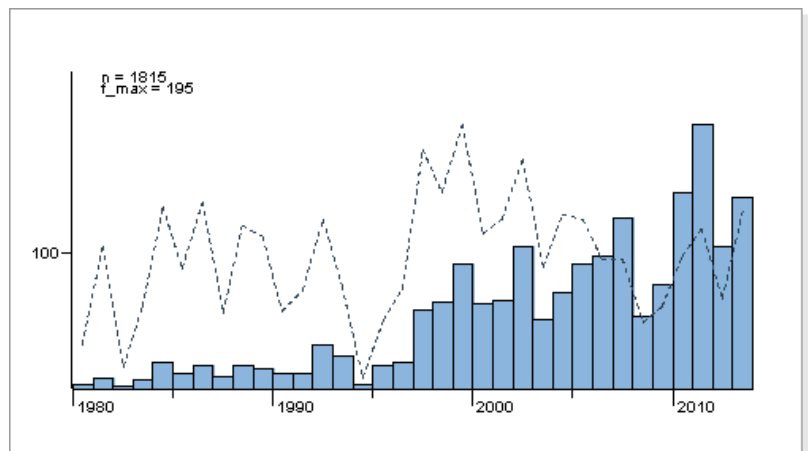
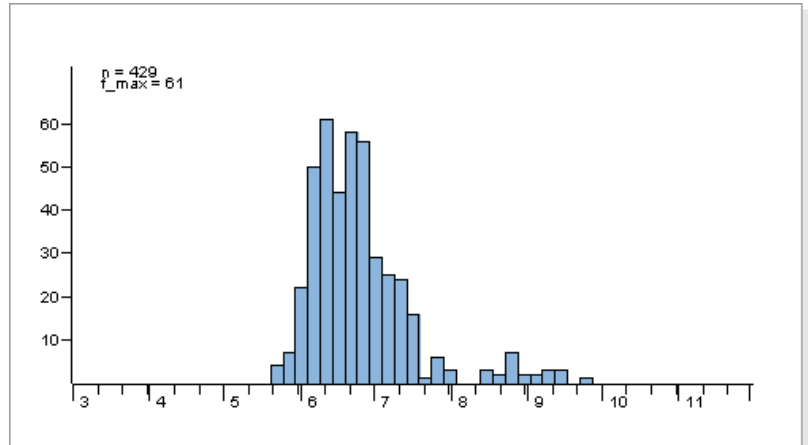
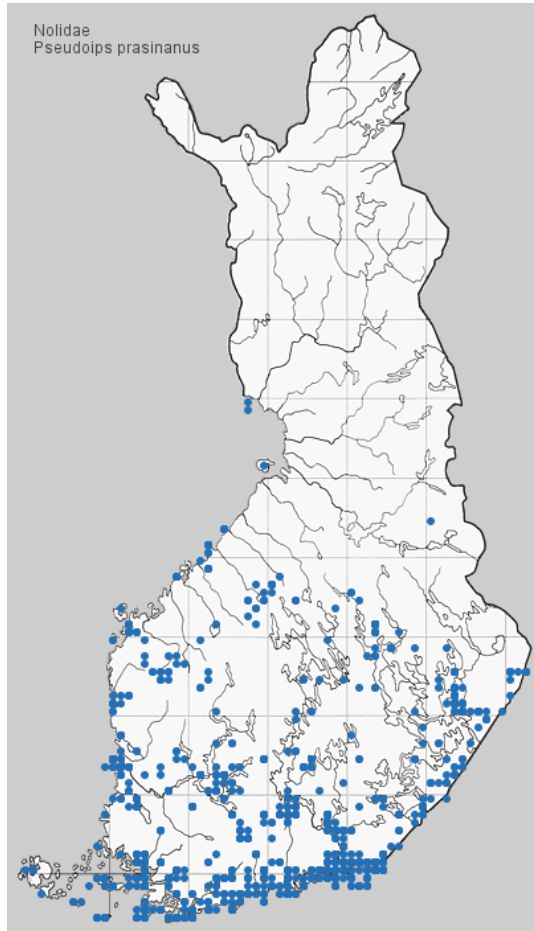
Toukka ensin punaruskea, myöhemmin vihreä; selkänystyrät keskiruumiin II jaokkeessa kellertävät. Kylkijuova keltainen. Pää vihreä. Elää tammella (*Quercus robur*); talvehtii pienenä. Koteloituu kellanvihreään, veneenmuotoiseen kotelokoppaan lehden alapinnalle.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 32-42 mm. Keskikokoinen, vanterra. Etusiivet suipot, helakan - kellahtavan vihreät. Poikkiviirut hyvin viistot, hiukan sulautuvat ja tummemmanvihreävarjoiset, usein häipyvät; ulompi vahvempi. Aaltoviiru näkyy; kaikki kolme hopeanhoitoisia, elleivät häipyviä. Koiraan ripset ruosteenpunaiset, naaraan kellertävät. Koiraan takasiivet kellertävät, naaraan valkeat; molempien raajat ruskeanpunaiset.

Elintavat. Lehdoissa, sekametsissä, puistoissa. Tulee valolle ja syötille.

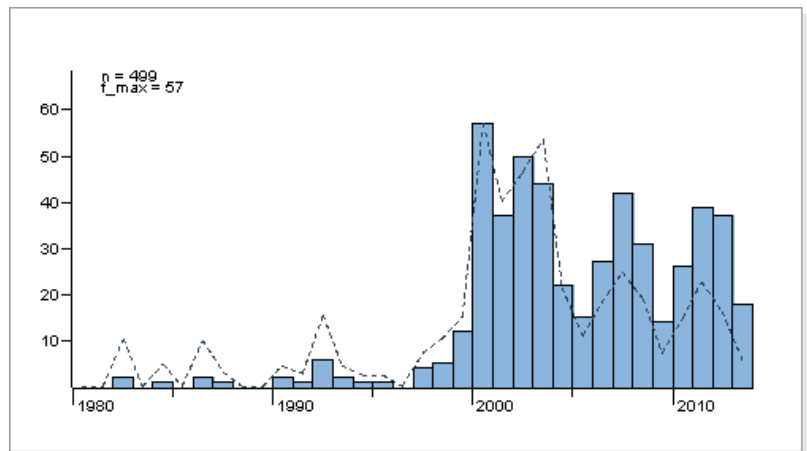
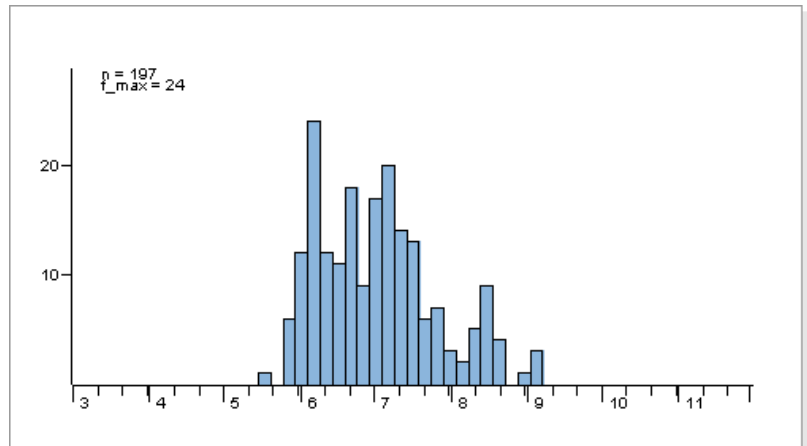
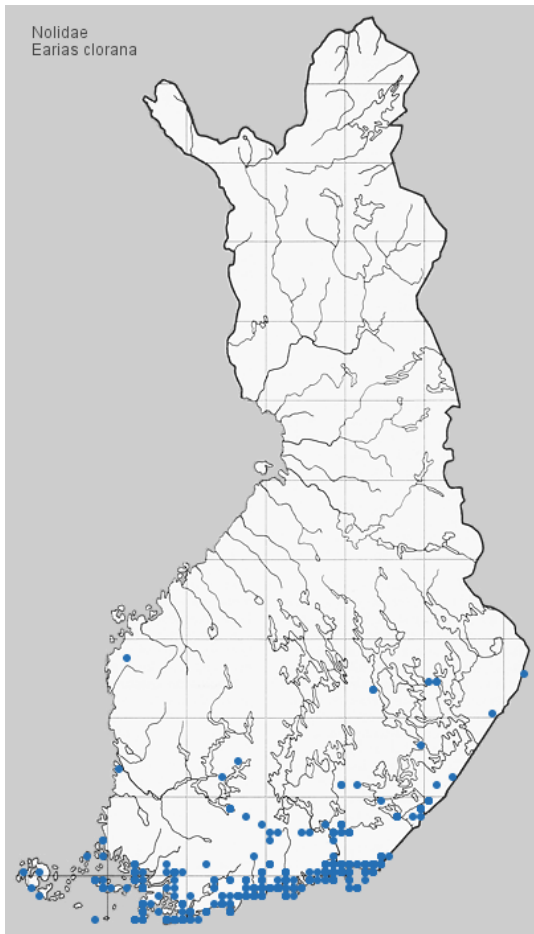
Toukka vihreä, keltakuviainen, siinä kolme keltaista pitkittäisjuovaa. Takimmaisissa käsnäjaloissa punainen kylkijuova. Elää koivulla (*Betula*), lepällä (*Alnus*), pähkinäpensaalla (*Corylus avellana*), tammella (*Quercus*) ym. Koteloituu veneenmuotoiseen kotelokoppaan lehden alapinnalle, kuorenrakoon tai kuihtuneiden lehtien väliin maahan. Kotelo talvehtii.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 19-23 mm. Pieni; etusiipien etureuna tasaisen kaareva. Keskiruumis ja etusiivet voimakkaan vihreät; etusiipien etureuna valkea; siiven tyven etuosa valkeakehnäinen. Takasiivet silkinvalkeat, usein ulkoreunasta vihertävät. Pää, kaulus ja takaruumis valkeat.

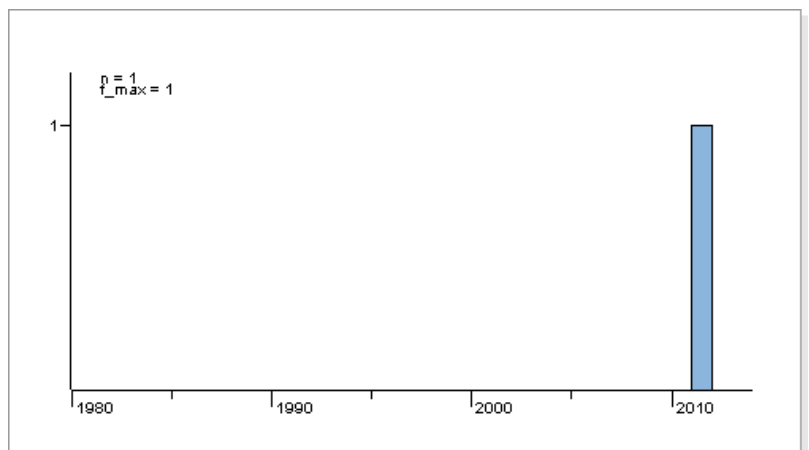
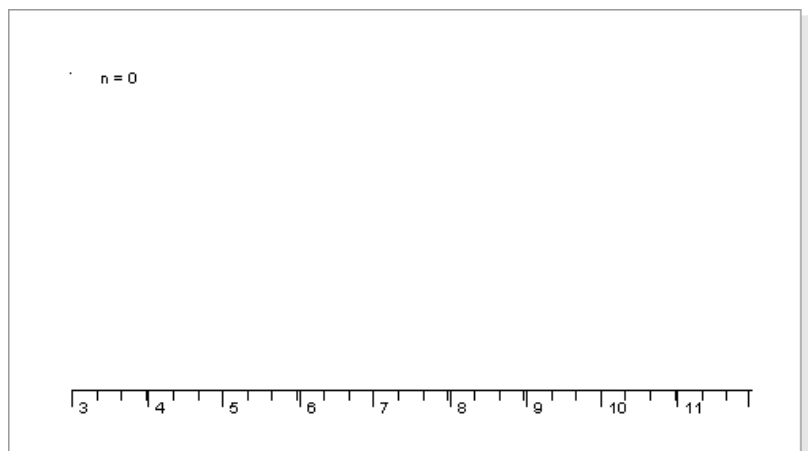
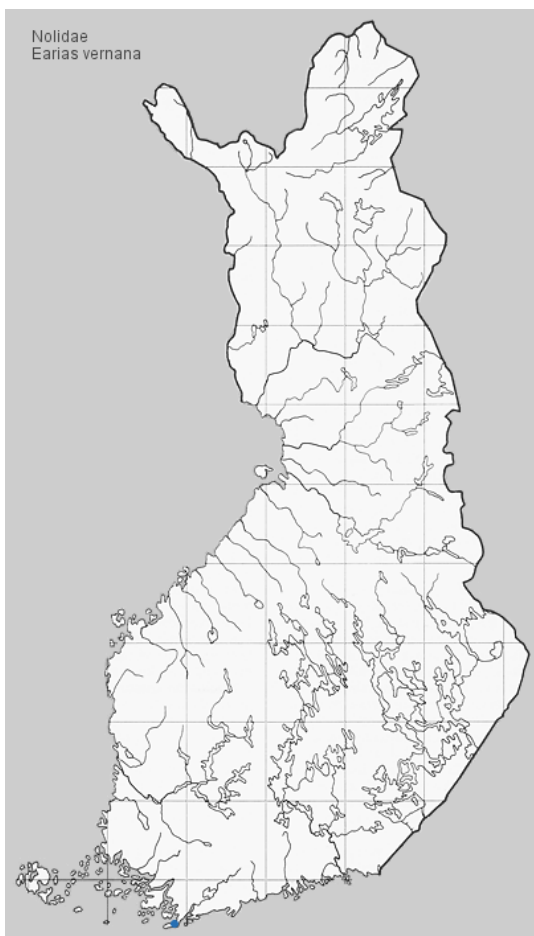
Elintavat. Koste- tai tuorepohjaisissa pajua kasvavissa maastoissa, rantaniityillä. Lentää iltapäivisin pajukkojen liepeillä; tulee yöllä valolle.

Toukka valkeahko, sivuselkäjuovat ohutpiirtoiset, ruskeat; karvat hienot, tummat. Pää ruskea, edestä keltainen. Elää pajuilla (*Salix*) yhteenkehrättyjen latvaversojen välissä. Koteloituu kotelokoppaan oksalle tai oksanhaaraan. Kotelo talvehtii.

Earias vernana m (21 mm); Polonia, Dobro, 11.6.1995; Jari Kaitila leg.; coll. J. Kaitila

Kuva: Pertti Pakkanen

Tuntomerkit. Siipiväli 20-23 mm. Etusiivet valkeahkonvihreät, niissä 2 tummemman vihreää poikkijuovaa ja ulkoreuna. Takasiivet valkeat, kärki ja ulkoreunan etuosa vihertävät.

Elintavat. Hopeapoppelia kasvavilla alueilla, kuten puistoissa ja teiden varsilla. Lentää yöllä; tulee valolle.

Toukka vihertävänvalkoinen; nystyrät hienot, tummat; sivuselässä rivi ruosteenruskeita täpliä ja keltaisia nystyröitä. Pää ruskea, edestä keltainen. Elää elo-syyskuussa hopeapoppelilla (*Populus alba*); yhteenkehrättyjen kärkeversojen välissä. Koteloituu pergamenttimaiseen, ruskeaan kotelokoppaan. Kotelo talvehtii.